

Indre By Lokaludvalg

Referat fra borgermøde om byens udvikling

MBK Kursuscenter, 3. oktober 2024

Forperson for Indre By Lokaludvalg, Bent Lohmann, bød velkommen til en aften om visioner for bydelens udvikling. Han præsenterede aftenens program, hvor Lars Trier Mogensen ville moderere debatten.

1. Oplæg om Forslag til Kommuneplan 2024 ved Mads Monrad, Planchef i Center for Byudvikling, Københavns Kommunes Økonomiforvaltning
2. Oplæg om 15 minutters byen ved Emil Høg, videnskabelig assistent Institut for Bæredygtighed og Planlægning, Aalborg Universitet
3. Debat om visioner for udviklingen af Indre By
4. Afslutning

Ad 1. Kommuneplanen blev præsenteret af Mads Monrad, Planchef i Center for Byudvikling, Københavns Kommunes Økonomiforvaltning. Han pointerede, at Indre By lokaludvalgsområde, som en gammel tilbygget bydel, sjældent huser de store byudviklingsprojekter i Kommuneplanen, som i hovedparten sker i de ydre bydele. Til en start orienterede Mads Monrad om, hvad en [kommuneplan](#) er. Planen har et 12-årigt sigte og revideres hvert fjerde år. Kommuneplanen er delt op i tre dele: en hovedstruktur for de overordnede udviklingsmål, retningslinjer for arealanvendelse samt rammer for lokalplanernes indhold, såsom bebyggelsesprocent og parkeringsnorm. Mads Monrad lagde i præsentationen vægt på, at der er forhold, der ikke kan reguleres i Kommuneplanen, såsom:

- Hvilken boligform nybyggeri skal rumme, da det er et spørgsmål om udbud/efterspørgsel. Kommuneplanen kan dog regulere bebyggelsesprocenten og sætte et udviklingsmål om, at en andel af nye boliger skal være almene samt krav om boligstørrelser.
- Krav om biodiversitet eller CO2 til byggeri, da det reguleres på EU-niveau. Københavns Kommune opfordrer bygherrer til bæredygtigt byggeri, og mange i branchen er selv opmærksomme på det.

Kommuneplanen indeholder en række fokusområder, herunder boliger, mobilitet, erhverv og grønne områder, og for hvert fokusområde har Københavns Kommune sat mål for udviklingen. Angående boliger er der et mål om at etablere flere større boliger til

Indre By Lokaludvalg

flerbørnsfamilier, som i høj grad flytter ud af byen i dag. Særligt for Indre By er der sat et mål om at konvertere flere erhvervslokaler til boligformål.

For mobiliteten er der et mål om, at cyklisme og kollektiv transport udgør en større andel af den samlede trafik end i dag, og at bilisme maksimalt skal udgøre 20% af den samlede trafik mod de 29% den udgør i dag.

Kommuneplanen har også mål om at sikre bedre muligheder for håndværks- og kreative erhverv ved at stille krav til arealanvendelse i stueetagen i nye og eksisterende bykvarterer. Til dette spurgte en borger om muligheden for at udnytte tomme erhvervslokaler i Indre By til håndværk og kreative erhverv, hvortil Mads Monrad svarede, at det ikke kan reguleres i Kommuneplanen, men at det eventuelt vil kunne reguleres i andre planer.

Angående adgang til natur er der i kommuneplanen et mål om, at enhver københavnner maksimalt skal have 300 meter til grønne områder og 500 m til blå områder. Det vil blandt andet blive indfriet ved at anlægge nye grønne byrum, som f.eks. Vesterbro Passage og nedlæggelse af parkeringspladser.

Mads Monrad nævnte også Forslag til Kommuneplan 2024's fokus på bevaring af kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger i Indre By og resten af København. Det nævnes i Forslag til Kommuneplan 2024, at historiske bygninger og kulturmiljøer er vigtige for byens identitet og har betydning for både københavnere, danskere og besøgende fra udlandet. I byudviklingen skal der både ske bevaring og udvikling af de kulturhistoriske spor og bevaringsværdige bygninger

En borger spurgte om kommunens planer for stormflodssikring, hvortil Mads Monrad svarede, at Københavns Kommune sammen med Dragør, Hvidovre og Tårnby Kommuner deltager i Sund & Bælts forundersøgelse af en stormflodsplan for København mhp. at imødekomme nye sikkerhedsniveauer. Derudover kommer der store projekter med sikringsporte ved Amager Strand og Nordhavn.

En anden borger spurgte om koordineringen med HOFOR-projekter, som ikke fremgår af Kommuneplanen. Mads Monrad pointerede her, at det ikke er en del af Kommuneplanen, men at de projekter kører i et andet spor.

Mads Monrad orienterede om, at der er høringsfrist for kommentarer til Forslag til Kommuneplan den 24. oktober 2024. Han anbefaler, at man relaterer høringsvaret til noget, der kan reguleres inden for Kommuneplanen. Kommuneplan 2024 forventes vedtaget i december 2024.

Indre By Lokaludvalg

Ad 2. 15 minutters byen blev præsenteret ved Emil Høg, videnskabelig assistent Institut for Bæredygtighed og Planlægning, Aalborg Universitet. Høg har været med i et dansk [forskningsprojekt om 15 minutters byen](#) med udgangspunkt internationale erfaringer omsat til en dansk kontekst.

15 minutters byen er et koncept, der indebærer holistisk byplanlægning med fokus på flere forskellige felter, såsom klima, natur, sundhed, trivsel med mere. Konceptet måler afstand i tid frem for kilometer, da det tager udgangspunkt i borgernes oplevede afstand og herved er bevægelse automatisk tænkt ind i byplanlægningen.

Emil Høg fortalte, at konceptet handler om at sikre adgang til essentielle daglige funktioner inden for en radius af 15 minutter, enten til fods eller på cykel, så et område danner et såkaldt 15 minutters bykvarter.

Konceptet tager udgangspunkt i seks funktioner:

- 1) Bo: Alle skal have mulighed for at bo i byen
- 2) Arbejde: Arbejdspladser og fjernarbejdspladser
- 3) Forsyne: Indkøbsmuligheder
- 4) Omsorg: Lægeklinikker, sundhedscentre, tandlæge
- 5) Læring: Skoler, daginstitutioner, uddannelsesinstitutioner
- 6) Fornøjelse: Sociale, kulturelle og rekreative

15 minutters byen skal tilpasses den lokale kontekst med de lokale udfordringer og behov i den pågældende bydel ved aktivt at inddrage borgerne om hvad det gode liv er for dem.

Konkret kommer 15 minutters byen til udtryk ved at ændre funktionen af et byrum. Emil Høg nævnte som eksempel, at man kan omlægge parkeringspladser til bylivsareal, omlægge veje til parker eller designe multifunktionelle byrum såsom en skolegård, der fungerer som offentlig park efter skoletid.

En borger spurgte, hvad der skal til for at få integreret 15 minutters byen i Københavns Kommune, hvortil Emil Høg svarede, at det altid er en politisk beslutning, og at der i en bydel som Indre By er mange forskelligrettede interesser på spil, der kan vanskeliggøre en sådan beslutning. F.eks. kan det være et svært politisk standpunkt, at afgøre hvor meget biler skal fylde i bybilledet fremfor hvad borgerne kan få i stedet for p-pladser eller gennemkørsel.

Med 15 minutters byen skal man ikke skynde sig hjem for at hente børnene og tage dem

Indre By Lokaludvalg

med ud i det grønne, da de selv vil kunne gå hjem ad sikre skoleveje eller gå ud i en grøn skolepark.

Lars Trier Mogensen spurgte, om det danske lokaldemokrati fungerer til et koncept som 15 minutters byen. Sammenlignet med andre steder, der har forsøgt sig med 15 minutters byen, sagde Emil Høg, kan det være svært at mobilisere borgerne i Danmark, hvor unge og børneforældre sjældent engagerer sig i lokaldemokratiet. Emil Høg pointerede, at det er forskelligt, hvad skal til forskellige steder.

Ad 3. Debat om visioner for udviklingen af Indre By begyndte med, at Lars Trier Mogensen spurgte forperson Bent Lohmann om hans visioner for Indre By. Bent Lohmann har tre overordnede drømme for Indre By:

- Plads til børneleg i gaderne. Hvis der er plads til dem, så er der plads til alle andre. Det ville i det lange også få børnefamilierne til at blive i byen
- Tryk færdsel uanset tid på dagen og hvilket gadehjørne
- Byplanlægning med fokus på borgernes behov

De fremmødte borgere drøftede herefter konkrete idéer til at føre Bent Lohmanns første vision om mere børneleg i gaderne ud i livet. Debatten mandede ud i følgende forslag:

- Kommunale eller nationale rammer for at styrke lokale miljøer, herunder flere kvarterhuse
- P-plads til legepladser / udeservering til legepladser
- Bilfrie søndage
- Bredere fortove, da cykler gør børnefærden utryk

Derefter drøftede mødedeltagerne forslag til konkrete lokale steder til byrum, der kan give mere lokal drivkraft. Som gode eksempler på byrum, der fungerer, nævnte borgerne springvandet på Kultorget og Gråbrødre Torv. Borgerne foreslog følgende steder:

- Landemærket/Nina Bangs Plads/Pilestræde
- Dyrkøb
- Sølvtorvet
- Lille Triangel
- Georg Brandes Plads
- Sankt Annæ Plads
- Gammel Strand
- Nytorv/Gammeltorv
- Thorvaldsens Plads
- Dantes Plads

I sidste debatrunde drøftede borgerne konkrete forslag til byrumsaktiviteter i Vesterbro Passage, der påtænkes omdannet til en bypark. Borgerne foreslog:

- Cykeløvebane for børn og turister (eller andre aktiviteter i arealets længde)
- Markedsgade med friske råvarer
- Genbrugsboder

Indre By Lokaludvalg

Lars Trier Mogensen spurgte herefter, om borgerne havde øvrige visioner for udviklingen i Indre By. En borger nævnte overdækning af banegraven fra Vesterport, der kunne skabe et stort grønt byrum. En anden borger foreslog overdækkede udendørsarealer til ophold og petanquebaner som en overskuelig aktivitet for de fleste.

Afslutningsvist opfordrede Lars Trier Mogensen borgerne til at aktivere det lokale engagement til 15 minutters byen frem mod lokalvalget i 2025.

Ad 4. Afslutning Bent Lohmann opfordrede alle til at skrive et høringsvar til Kommuneplanen på BlivHørt-portalen (blivhoert.kk.dk) eller ved at sende input til Indre By Lokaludvalg forud for næste lokaludvalgsmøde den 10. oktober 2024.

Forpersonen orienterede om kommende møder i Indre By Lokaludvalg og takkede for et godt engagement til aftenens debat.